

Træk i Samfundshuset; der maa være et aabent Sted, der skal lukkes, og at faa det lukket er en af de Opgaver, det kommende Ministerium ogsaa skal tage sig paa. Det er ingenlunde tilstrækkeligt, at man sætter en Grænse for, hvorvidt Rigsdagsmænd kunne faa lønnede Stillinger, eller giver visse Regler om, at naar de faa saadanne, skulle de paa Valg. Der staar jo saadant noget i en Grundlovsparagraf. Ikke heller, at man vedtager noget om Ministres Adgang til privat Erhverv. Det er ikke nok, selv om det har sin Betydning. Jeg erkender, at hvis vi i 1901, det ærede Medlem for Højrup (Deutzer) og jeg, i Stedet for at holde saa stærkt paa at spørge ud om Albertis Formueforhold, havde faaet Øjet op for ganske kort at kræve: Du maa ikke beholde de Stillinger, som du sidder inde med, naar du vil sidde sammen med os . . . (Afbrydelse: Det er det, vi forlange alle sammen). Det blev ikke forlangt. (*Borgbjerg*: Jeg forlangte det). Ja, bagefter, efter at Ministeriet var dannet. Men altsaa, hvis vi forinden Ministeriets Dannelse havde haft Øjet strengt fæstet paa det, havde vi været bedre fjerne nu. Det erkender jeg. Det har megen Betydning, om Ministre have Adgang til private Stillinger, private Erhverv, særlig Forretninger. Derfor vil jo ingen kræve, at man skal sælge Hus og Hjem, naar man skal være Minister; det er dog ikke Meningen. Det kan have megen Betydning, men det er ikke tilstrækkeligt at kaste Øjet paa det og sige: Nu tage vi fat paa Rigsdagsmænd og Ministre. Der er mange andre Ting, der skal tages fat paa. Og der tror jeg, at Dr. Ussing i det Foredrag, han har holdt forleden, har set ret i adskilligt. Jeg tror, at adskillige af de Ting, han har taget frem, ere værd at agte paa for det kommende Ministerium og for det kommende Arbejde her paa Rigsdagen. Jeg skal ikke særlig opholde mig ved disse enkelte Ting. Ærede Medlemmer kende jo Foredraget og kende sikkert ogsaa Tingene.

Men dernæst maa Ministeriet selvfølgelig faa den Opgave at fortsætte det Arbejde, som er begyndt. Det kan jo ikke være tilstrækkeligt, at man vil have Rigsdagssamlingen til alene at dreje sig om denne Skandale. Det er der vel heller ingen, der vil, det tror jeg da ikke. Derfor maa Arbejdet, naar vi nu faa det i Gang, som jeg har nævnt, tages op der, hvor vi slap i Foraaret, og saa maa vi tage det op med god Villie til at fremme

det — hver naturligvis efter sine Anskuelser, efter sine Meninger, jeg kræver ikke, at Partierne skulle skifte Meninger i Arbejdet —, og det er jeg ogsaa villig til at være med til.

Ja, mine Herrer, nu har jeg talt til Dem her, og jeg har saa vidt muligt søgt at undgaa at angribe Dem, hverken Personer eller Partier, og det har jeg gjort, fordi jeg gerne vilde gøre mit til, at man kunde samles, efter hvad der er sket, til det kommende Arbejde uden alt for megen Bitterhed i Sindene. Jeg skal jo snart forlade denne Plads for at gaa over i den anden Side af Salen, hvor jeg tidligere har haft min Plads. Naar jeg nu gaar derover en af de kommende Dage, saa gaar jeg derover med en Følelse af dyb Beskæmmelse over, at jeg har haft en Forbryder ved min Side, uden at jeg har kunnet se det, førend Katastrofen indtraf, men jeg gaar ogsaa derover med ren Samvittighed. Og naar jeg gaar derover, saa gaar jeg vel derover med en Følelse, som om jeg var truffen af Dolkestik bagfra, men jeg gaar ogsaa derover med Bevidstheden om, at politisk kunde de ikke have styrtet mig, gjort mig noget for det Arbejde, jeg ønskede at føre frem til mit Lands Gavn. Og naar jeg gaar derover, gaar jeg vel derover med Følelsen af, at Arbejdet er slaaet i Stykker mellem Hænderne paa mig, men jeg gaar ogsaa derover med Villie til at tage Arbejdet op derovre fra paa ny. Ja, og saa gaar jeg derover med Bevidstheden om, at jeg i denne Sag har lagt alt, alt klart frem for de Herrer og saa godt, jeg har kunnet, peget paa den Vej, jeg ønsker, at vi skulle gaa i Fremtiden.

Indenrigsministeren (*Sigurd Berg*):

Jeg vil begynde ganske kort at minde om Sparekasselovens Historie, og da ganske særlig med Hensyn til dens Forhold som Tilsynslov. Forud for Sparekasselovens Behandling gik et Kommissionsarbejde, og et Flertal af Kommissionen indstillede, at der skulde være 4 statsansatte og -lønnede Sparekasseinspektører, og at disse skulde medvirke sammen med en af de paagældende kommunale Autoriteter valgt Mand paa hvert stedligt Omraade. Professor Falbe-Hansen udtalte sig som Mindretal mod Sparekasseinspektørerne ud fra den Betragtning, at den foreslaaede Dobbeltthed i Revision og Tilsyn muligt kunde svække Ansvar, og navnlig var han betænkelig ved, at dette direkte Statstilsyn, der jo den